

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

สรุปผลการดำเนินงานรอบ 6 เดือน และ แผนการดำเนินงาน คลัสเตอร์สุขภาพ

การประชุมเชิงปฏิบัติการ "การติดตามและประเมินผล
การดำเนินงานกรมอนามัย รอบ 6 เดือน ประจำปี พ.ศ. 2566
วันที่ 2 เมษายน 2566

เป้าประสงค์ย่อย 1. อัตราป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องเนื่องจากอาหารและน้ำเป็นสื่อลดลงจากปีที่ผ่านมา 2. ประชาชนมีความรอบรู้ มีทักษะด้านสุขาภิบาล

ตัวชี้วัด/ ค่าเป้าหมาย	1. โรงเรียน กพด. เข้าถึงน้ำบริโภคสะอาด ได้ตามมาตรฐานกรมอนามัย ร้อยละ 10 2. จำนวนระบบประปาหมู่บ้านใน อปท. เป้าหมายได้มาตรฐานตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน 450 แห่ง 3. สถานที่จำหน่ายอาหาร ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมาย ร้อยละ 30 4. ตลาดประเภทที่ 1 ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมาย ร้อยละ 100 5. ตลาดประเภทที่ 2 ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมาย ร้อยละ 20 6. อาหารริมบาทวิถีผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 80	7. ส้วมสาธารณะที่สะอาดเพียงพอและปลอดภัย (HAS) ร้อยละ 75 8. โรงพยาบาลมีการใช้งานระบบ E-Manifest ร้อยละ 80 9. ปริมาณมูลฝอยฝังเชื้อได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ 100 10. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลนคร/ เทศบาลเมือง) มีการจัดการสิ่งปฏิกูลตามกฎหมาย ร้อยละ 40 11. ประชาชนมีความรู้และทักษะด้านสุขาภิบาลและสุขอนามัย (HL) ร้อยละ 60
-----------------------------------	--	--

กลุ่มเป้าหมาย 1) ระดับจังหวัด : สสจ., คสจ. 2) ระดับอำเภอ : สสอ., พชอ. 3) ระดับตำบล : อปท., ชุมชน 4) ประชาชน : อสม., ผู้ประกอบการ 5) ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

กลยุทธ์	1. ผลักดันและขับเคลื่อนกฎหมายและนโยบาย P R	2. สร้างความเข้มแข็งและความร่วมมือภาคีเครือข่าย A	3. สร้างความรอบรู้ด้านสุขาภิบาล เพื่อลดและป้องกันปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ B	4. เพิ่มประสิทธิภาพระบบกลไกการบริหารจัดการด้านสุขาภิบาล I
----------------	--	---	---	---

มาตรการ	1. พัฒนา ปรับปรุง และขับเคลื่อนกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขให้เหมาะสมและทันต่อสถานการณ์ 2. ขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมร่วมกับภาคีเครือข่ายของ อปท. ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล	1. สนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานระดับเขต จังหวัด อำเภอ ท้องถิ่น และชุมชน 2. ยกระดับความร่วมมือภาคีเครือข่ายเพื่อจัดการสุขาภิบาล 3. พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรและภาคีเครือข่ายด้านสุขาภิบาลในรูปแบบดิจิทัล ให้ทันต่อสถานการณ์	1. สร้างความรอบรู้ด้านสุขาภิบาลและสุขอนามัยแก่ประชาชน 2. พัฒนากลไกสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลด้านสุขาภิบาลและสุขอนามัยแก่ประชาชนและภาคีเครือข่าย 3. สร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย แกนนำชุมชนและประชาชนเพื่อเป็นแกนนำสร้างความรอบรู้ด้านสุขาภิบาลและสุขอนามัย	1. บูรณาการเครือข่ายเชื่อมโยงข้อมูล (องค์ความรู้ นวัตกรรม) เพื่อจัดการความเสี่ยงด้านสุขาภิบาล 2. ยกระดับความพร้อมรองรับด้านสุขาภิบาลในสถานการณ์ฉุกเฉิน และสาธารณสุขที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ 3. เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
----------------	--	---	--	---

ประเด็นงานสำคัญ	1. การพัฒนาระบบจัดการคุณภาพน้ำบริโภคใน ร.ส. กพด. 2. การพัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐานและราคาเหมาะสมสู่เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDG6) ภายในปี พ.ศ. 2570 3. การพัฒนาและยกระดับระบบการจัดการสุขาภิบาลอาหารเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว	4. การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการมูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข 5. การจัดการสวมและสิ่งปฏิกูล 6. การสื่อสารความรอบรู้ด้านสุขาภิบาลและสุขอนามัย
------------------------	--	---

	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ระดับความสำเร็จ	1. ชี้แจงแผนงานการสร้างเสริมสุขภาพและสุขอนามัย 2. สนับสนุนการขับเคลื่อนงานสุขาภิบาลผ่านกลไก คสจ./ สสจ. / พชอ./ สสอ./ อปท. 3. มีหลักสูตร แนวทางปฏิบัติ เครื่องมือ ชุดความรู้ และคู่มือด้านการจัดการสุขาภิบาลที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและพร้อมใช้งานในระบบ Digital 4. บุคลากร (ศอ./สสจ./สสอ./อปท.) และภาคีเครือข่ายได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านสุขาภิบาล ร้อยละ 80 5. พัฒนาระบบกำกับติดตามการดำเนินงานด้านกฎหมาย ผ่านกลไกคณะกรรมการตามกฎหมาย 6. ลงพื้นที่พัฒนาระบบจัดการคุณภาพน้ำใน ร.ส. กพด.	1. โรงเรียน กพด. เข้าถึงน้ำบริโภคสะอาดได้ตามมาตรฐานกรมอนามัย ร้อยละ 5 2. พัฒนาศักยภาพผู้ดูแลระบบประปา และประเมินรับรองประปาหมู่บ้านสะอาด ร้อยละ 40 ของเป้าหมาย 3. ตลาดประเภทที่ 1 ประเมินตนเองตามเกณฑ์ ร้อยละ 60 4. โรงพยาบาลมีกระบวนการจัดการมูลฝอยฝังเชื้อ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ร้อยละ 95 5. แหล่งกำเนิดมูลฝอยฝังเชื้อตามกฎหมาย มีการใช้งานระบบ E-Manifest ร้อยละ 40 6. ส้วมสาธารณะสะอาด เพียงพอ และปลอดภัย (HAS) ร้อยละ 50	1. พัฒนาศักยภาพผู้ดูแลระบบประปาและประเมินรับรองประปาหมู่บ้านสะอาด ร้อยละ 80 ของเป้าหมาย 2. โรงเรียน กพด. เข้าถึงน้ำบริโภคสะอาดได้ตามมาตรฐานกรมอนามัย ร้อยละ 7 3. ตลาดประเภทที่ 1 ประเมินตนเองตามเกณฑ์ ร้อยละ 80 4. สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านมาตรฐาน ร้อยละ 20 5. ส้วมสาธารณะสะอาด เพียงพอ และปลอดภัย (HAS) ร้อยละ 60 6. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลนคร/ เทศบาลเมือง) มีการจัดการสิ่งปฏิกูลตามกฎหมาย ร้อยละ 25	1. พัฒนาศักยภาพผู้ดูแลระบบประปาและประเมินรับรองประปาหมู่บ้านสะอาด ร้อยละ 100 ของเป้าหมาย 2. ประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป้าหมายได้รับบริการน้ำประปาที่มีคุณภาพ ร้อยละ 40 3. โรงเรียน กพด. เข้าถึงน้ำบริโภคสะอาดได้ตามมาตรฐานกรมอนามัย ร้อยละ 10 4. ตลาดประเภทที่ 1 ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมาย ร้อยละ 100 5. สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านมาตรฐาน ร้อยละ 30 6. โรงพยาบาลมีกระบวนการจัดการมูลฝอยฝังเชื้อเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ร้อยละ 100 7. แหล่งกำเนิดมูลฝอยฝังเชื้อตามกฎหมายมีการใช้งานระบบ E-Manifest ร้อยละ 80 8. มูลฝอยฝังเชื้อได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ 100 9. ส้วมสาธารณะสะอาด เพียงพอ และปลอดภัย (HAS) ร้อยละ 75 10. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลนคร/เทศบาลเมือง) มีการจัดการสิ่งปฏิกูลตามกฎหมาย ร้อยละ 40

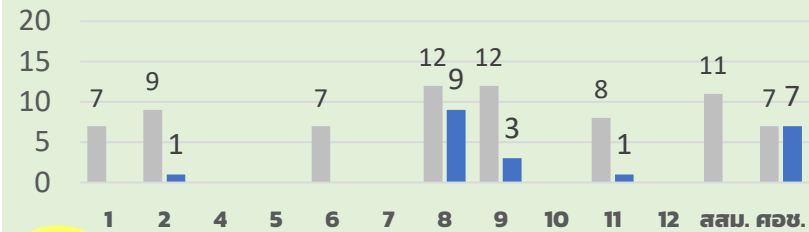
โครงการที่ 1 : พัฒนอนามัยสิ่งแวดล้อมพื้นที่โครงการพระราชดำริและโครงการเฉลิมพระเกียรติ

สถานการณ์และแนวโน้มตัวชี้วัด

1 **ร.ร. กพด. เข้าถึงน้ำบริโภคสะอาดได้ตามมาตรฐาน กรมอนามัย ร้อยละ: 10**

ร.ร.กพด. ทั้งหมด 890 แห่ง ผ่าน 21 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.34

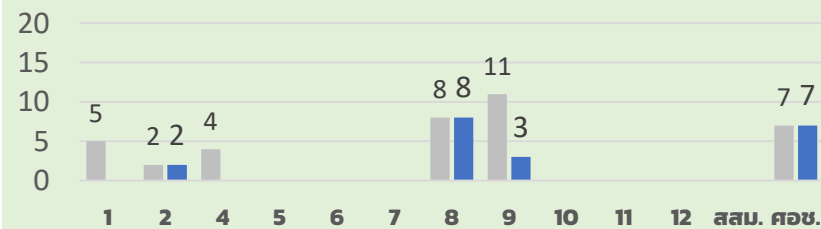
■ ดำเนินการ (แห่ง) ■ ผ่าน (แห่ง)

2 **จำนวนโรงเรียน กพด.ต้นแบบ**

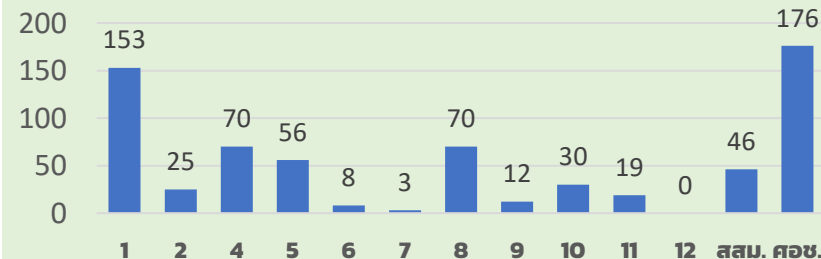
เป้าหมายน้ำสะอาด 34 แห่ง ผ่านเกณฑ์ 20 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 54.05

■ ดำเนินการ (แห่ง) ■ ผ่าน (แห่ง)

3 **ร.ร. กพด. ที่มีการพัฒนาศักยภาพผู้รับผิดชอบด้านการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคและการจัดการสุขาภิบาลอาหาร 360 แห่ง**

เป้าหมาย 360 แห่ง ได้รับการพัฒนาศักยภาพ 668 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 185.56

กลยุทธ์

1. กฎหมายและนโยบาย

2. สร้างความร่วมมือภาคีเครือข่าย

3. สร้างความรอบรู้

4. กลไกการบริหารจัดการ

ผลผลิต/ ผลลัพธ์

- ร.ร.กพด. ได้รับการติดตามและขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการจัดการคุณภาพน้ำ รวมถึงการซ่อมบำรุงระบบจากหน่วยงาน เช่น กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- สรุปผลการประเมินโรงเรียน กพด. ต้นแบบด้านการจัดการน้ำสะอาด เพื่ออุปโภคบริโภค ปีงบประมาณ 2565 จำนวน 21 แห่ง (ผลักดันมอบรางวัลในการประชุมวิชาการกรมอนามัย พ.ศ. 2566)
- คกก. ด้านเทคนิควิชาการและการบริหารจัดการ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพน้ำบริโภคของโรงเรียน กพด. รับทราบสถานการณ์ปัญหา นำสู่การขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหาคือคุณภาพน้ำของโรงเรียน กพด.
- ครูดูแลระบบน้ำ ครูอนามัย มุ่งองค์ความรู้ด้านการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค จากการอบรมทั้งรูปแบบ On site และ Online
- ศูนย์อนามัยทราบค่าเป้าหมายและแนวทางการจัดการสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ของโรงเรียน กพด. ปี 2566
- โรงเรียน กพด. ในพื้นที่ ศอ.2 ศอ. 5 ศอ.8 และ ศอ.11 มีผลตรวจคุณภาพน้ำบริโภค และมีความพร้อมเข้าเฝ้ารับเสด็จฯ
- สำนักงาน กปร. ทราบผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และสนับสนุนการของบประมาณเพื่อการพัฒนากระบวนการจัดการคุณภาพน้ำของโรงเรียน กพด. 95 แห่ง

Key Activities 6 เดือนหลัง

- บูรณาการภาคีเครือข่ายร่วมลงพื้นที่ติดตามขับเคลื่อน พัฒนาการดำเนินงาน และแก้ไขปัญหาคือคุณภาพน้ำของโรงเรียน กพด.
- ประชุม คกก.ขับเคลื่อนพัฒนา อวล. พื้นที่โครงการ กพด.กรมอนามัย ครั้งที่ 1/66
- อบรมพัฒนาศักยภาพครูใหญ่ฯลฯ ด้านการจัดการคุณภาพน้ำอุปโภคบริโภค ร่วมกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาล จัดโดย บข.ตชด. (งานสัมมนาครูใหญ่)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ (Key Factor)

- การบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำของโรงเรียน
- การสร้างความเชื่อมั่นและไว้ใจเพื่อให้โรงเรียนให้ความร่วมมือในการพัฒนางาน
- การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้การดำเนินงานราบรื่น และบรรลุวัตถุประสงค์
- ผลักดันให้เป็นตัวชี้วัดคำรับรองการปฏิบัติราชการของศูนย์อนามัย

GAP/ LAG

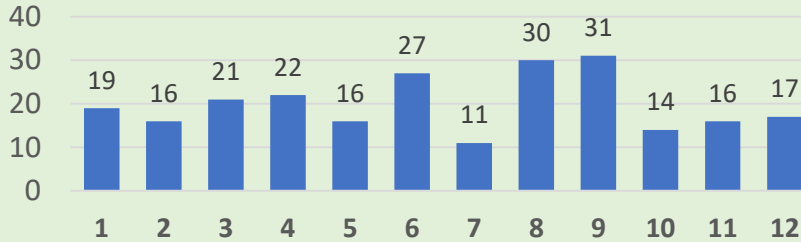
- งบประมาณด้านการจัดการคุณภาพน้ำของโรงเรียน หน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียน และหน่วยงานสนับสนุนมีจำกัด
- ครูดูแลระบบน้ำของโรงเรียนไม่สามารถดูแลระบบได้อย่างเต็มที่ จากข้อจำกัดที่มี
- ภาระงานของศูนย์อนามัยที่ต้องรายงานผลการดำเนินงานโครงการ กพด. หลายระบบ (DOC รายงาน Excel ของกองแผน รายงาน KPI ของสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ) ตามวัตถุประสงค์การใช้งานของหน่วยงานส่วนกลาง

โครงการที่ 2 : พัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐานและราคาเหมาะสม สู่เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDG6) ภายในปี พ.ศ. 2570"

สถานการณ์และแนวโน้มตัวชี้วัด

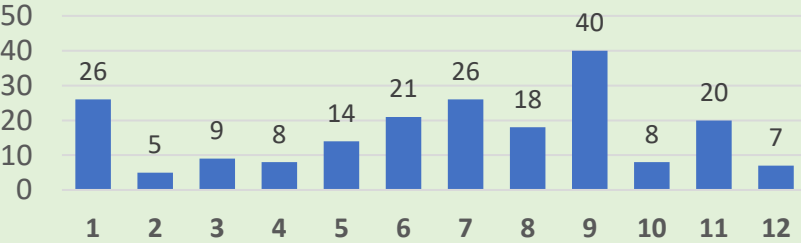
1 จำนวน อปท. เป้าหมายมีการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐาน **ร้อยละ 100**

เป้าหมาย อปท. 150 แห่ง ขับเคลื่อนการพัฒนาฯ 242 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 161.33

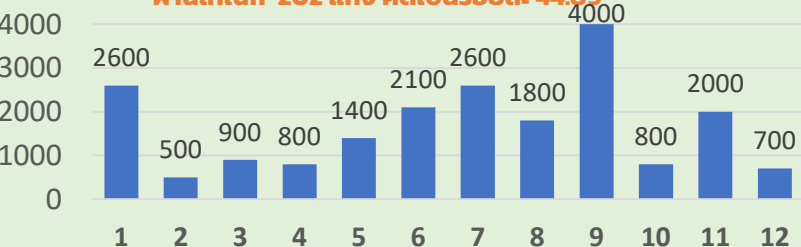
2 จำนวนระบบประปาหมู่บ้านใน อปท. เป้าหมายได้รับรองมาตรฐานคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน (ร้อยละ 30 หรือ 135 แห่ง)

เป้าหมาย ระบบประปา 450 แห่ง ผ่านเกณฑ์ 202 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 44.89

3 ร้อยละของครัวเรือนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป้าหมายได้รับบริการน้ำประปาที่มีคุณภาพ **ร้อยละ 40**

ผ่านเกณฑ์ 202 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 44.89

**หมายเหตุ 1. จำนวนครัวเรือน คือ ตัวเลขประมาณการที่ 100
2. แหล่งข้อมูลจาก ศูนย์อนามัย (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2566)

กลยุทธ์

1. กฎหมายและนโยบาย

2. สร้างความร่วมมือภาคีเครือข่าย

3. สร้างความรอบรู้

4. กลไกการบริหารจัดการ

ผลผลิต/ ผลลัพธ์

- ส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนระบบประปาหมู่บ้าน อปท. ในระดับจังหวัด จำนวน 76 จังหวัด
- ขับเคลื่อนความร่วมมือการดำเนินงานระบบประปาหมู่บ้านกับภาคีเครือข่าย
  - มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์/มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
  - สกนช. (SDG, WASH, GLAAS)/สคพ./กปท./กปน.
  - กรมปศุสัตว์ส่วนท้องถิ่น
- พัฒนาหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพ จนท. และผู้ดูแลระบบประปาหมู่บ้านร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 หลักสูตร
- พัฒนาศักยภาพแก่ จนท. ผู้ปฏิบัติงาน (ผ่านการอบรม 103 คน จาก 140)
- พัฒนาศักยภาพผู้ดูแลระบบประปาหมู่บ้าน (ผ่านการอบรม 140 คน จาก 175 คน)
- สื่อการเรียนรู้เรื่องกลไกกระบวนการทำงานและการปรับปรุงคุณภาพน้ำในตุน้ำหยอดเหรียญ จำนวน 1 ชุด
- จัดเสวนาวิชาการ “วันน้ำโลก” มีผู้เข้าร่วมงาน 60 คน รับชมผ่านการถ่ายทอดสด 803 views
- สนับสนุนการดำเนินงานแก่เขตสุขภาพที่ 1 3 6 8 9 10

Key Activities 6 เดือนหลัง

- กระตุ้นและสะท้อนผลการดำเนินงานรอบ 6 เดือนแรกแก่เลขาธิการสำนักงานขับเคลื่อนระดับจังหวัด
- ขยายความร่วมมือพื้นที่ต้นแบบเฝ้าระวังคุณภาพน้ำด้วยชุดทดสอบและรายงานผ่าน platform กับ สวทช.
- ออกหลักเกณฑ์และประกาศเกี่ยวกับห้องปฏิบัติการทดสอบคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาได้ร่วมกับกรมวิทยาศาสตร์บริการและที่เกี่ยวข้อง
- พัฒนารูปแบบการจัดการคุณภาพน้ำที่มีความเสี่ยงส่งผลกระทบต่อสุขภาพระยะยาวในพื้นที่ภาคเหนือ
- KM กลยุทธ์บริหารจัดการเครือข่ายพัฒนาคุณภาพน้ำในเขตสุขภาพที่ 1 – 12
- เปิดอบรม E – Learning รุ่นที่ 3 แก่กลุ่มเป้าหมาย
- สุ่มติดตามระบบประปาหมู่บ้านที่ผ่านการรับรอง 3 C ในเขตสุขภาพที่มีผลงานโดดเด่น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ (Key Factor)

1. การวางแผน ออกแบบ และถ่ายทอดระบบงานจากส่วนกลางลงพื้นที่
2. การสนับสนุนและมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาคีเครือข่ายภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ
3. การรับฟังความคิดเห็นและปรับมาตรการการดำเนินงานร่วมกันระหว่างระดับนโยบายกับระดับปฏิบัติการ

GAP/ LAG

GAP รายชื่อพื้นที่เป้าหมายกับรายชื่อผลการดำเนินงานไม่สอดคล้องกัน จึงแก้ไขโดยทวนสอบกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้อง

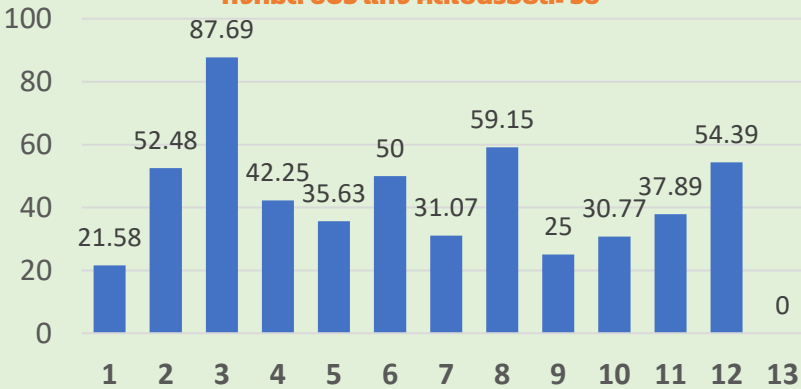
LAG แผนปฏิบัติการของศูนย์เขต จังหวัด และสคพ. มีช่วงระยะเวลาดำเนินการเหลื่อมกันจึงทำให้เกิดความล่าช้าไม่เป็นตามแผนที่กำหนดไว้

โครงการที่ 3 : พัฒนาและยกระดับการจัดการสุขาภิบาลอาหารเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

สถานการณ์และแนวโน้มตัวชี้วัด

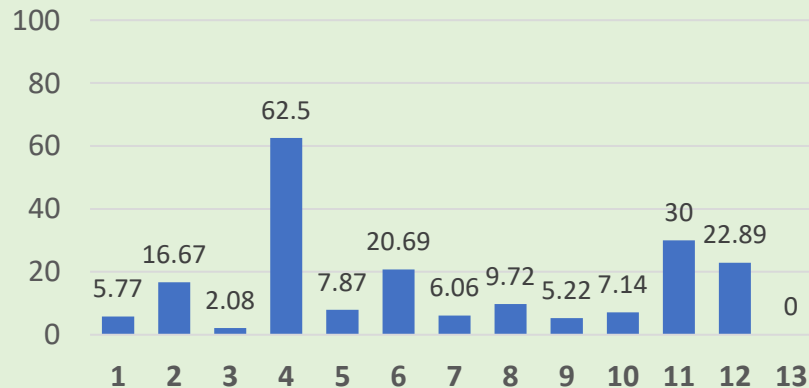
1 ตลาดประเภทที่ 1 ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมาย ร้อยละ 100 (1,675 แห่ง)

ตลาดประเภทที่ 1 ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมาย
ทั้งหมด 603 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 36

2 ตลาดประเภทที่ 2 ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมาย ร้อยละ 20 (2,056 แห่ง)

ตลาดประเภทที่ 2 ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมาย
ทั้งหมด 131 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.37

กลยุทธ์

1. กฎหมายและนโยบาย

2. สร้างความร่วมมือภาคีเครือข่าย

3. สร้างความรู้

4. กลไกการบริหารจัดการ

ผลผลิต/ ผลลัพธ์

- ปรับปรุงและพัฒนาประกาศกระทรวงฯ ว่าด้วยการควบคุมคุณภาพฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์
- ติดตามข้อเท็จจริง กำกับ ติดตามสถานประกอบการด้านอาหาร

- ขับเคลื่อนชมรมผู้ประกอบการอาหาร
- ขับเคลื่อนสถานประกอบการด้านอาหารผ่านภาคีเครือข่าย
- ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตัวชี้วัด

- พัฒนาศักยภาพ จนท.ผู้ปฏิบัติงาน (BFSI/FSI) จำนวน 408 คนคิดเป็นร้อยละ 81.6 ของเป้าหมาย
- จัดกิจกรรมรณรงค์ ได้แก่ ล้างตลาดรับปีใหม่ ตรุษจีน

- เยี่ยมเสริมพลังและสุ่มตรวจประเมินรับรองมาตรฐานในสถานประกอบการด้านอาหาร

Key Activities 6 เดือนหลัง

- พัฒนากฎหมายและระบบกำกับติดตาม
- ผลักดันงานร่วมกับกระทรวง/กรมที่เกี่ยวข้อง

- หารือภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
- สนับสนุนการดำเนินงานทุกระดับ

- จัดอบรมและสนับสนุนการพัฒนา จนท.ศอ./สจจ./สท. หลักสูตร BFSI/FSI
- จัดกิจกรรมรณรงค์ สร้างกระแส และสร้างเสริมพฤติกรรมบริโภค
- ประชาสัมพันธ์/สื่อสารผ่านสื่อโซเชียลทุกช่องทาง

- ติดตามและสุ่มตรวจประเมินสถานประกอบการด้านอาหารในระดับพื้นที่ และ Online

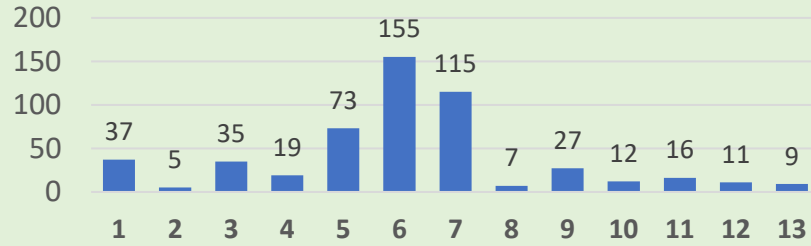

โครงการที่ 3 : พัฒนาและยกระดับการจัดการสุขาภิบาลอาหารเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

สถานการณ์และแนวโน้มตัวชี้วัด

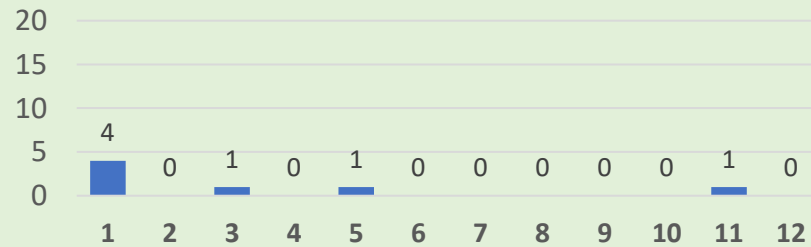
3 สถานที่จำหน่ายอาหาร ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมาย
ร้อยละ 30 (33,128 แห่ง)

เป้าหมาย 33,128 แห่ง ผ่านเกณฑ์ 521 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 1.57

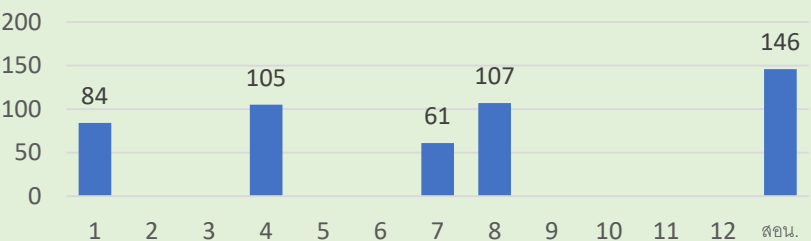
4 อาหารริมบาทวิถี ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ระดับดีขึ้นไป
ร้อยละ 80 (134 แห่ง)

เป้าหมาย 134 แห่ง ผ่านเกณฑ์ 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.22

5 บุคลากรและภาคีเครือข่ายด้านสุขาภิบาลอาหารและ อวล.
ในแหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาศักยภาพและเพิ่ม
ขีดความสามารถ 500 คน

เป้าหมาย 500 คน ได้รับการพัฒนา 503 คน คิดเป็นร้อยละ 100.6

กลยุทธ์

1. กฎหมายและนโยบาย

2. สร้างความร่วมมือภาคีเครือข่าย

3. สร้างความรอบรู้

4. กลไกการบริหารจัดการ

ผลผลิต/ ผลลัพธ์

- ปรับปรุงและพัฒนาประกาศกระทรวงฯ ว่าด้วยการควบคุมคุณภาพฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์
- ติดตามข้อเท็จจริง กำกับ ติดตามสถานประกอบการด้านอาหาร
- ประชุมชี้แจงการขับเคลื่อนงานและการสุมประเมินสถานที่จำหน่ายอาหารกับภาคีเครือข่าย
- ขับเคลื่อนชมรมผู้ประกอบการอาหาร
- ขับเคลื่อนสถานประกอบการด้านอาหารผ่านภาคีเครือข่าย
- ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตัวชี้วัด
- พัฒนาหลักสูตรการอบรมผู้ประกอบการและผู้สัมผัสอาหารผ่านระบบ Digital
- ปรับปรุงหลักสูตร FSI และ BFSI
- พัฒนาศักยภาพ จนท.ผู้ปฏิบัติงาน (BFSI/FSI) จำนวน 408 คนคิดเป็นร้อยละ 81.6 ของเป้าหมาย
- พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและผู้สัมผัสอาหาร
- จัดกิจกรรมรณรงค์ ได้แก่ วันล้างมือโลก กินเจ
- ขับเคลื่อนระบบ Food handler: การลงทะเบียนผู้ประกอบการด้านอาหารและการประเมินรับรองสถานประกอบการด้านอาหารตามเกณฑ์มาตรฐาน
- เยี่ยมเสริมพลังและสุมตรวจประเมินรับรองมาตรฐานในสถานประกอบการด้านอาหาร

Key Activities 6 เดือนหลัง

- พัฒนากฎหมายและระบบกำกับติดตาม
- ผลักดันงานร่วมกับกระทรวง/กรมที่เกี่ยวข้อง
- หารือภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
- สนับสนุนการดำเนินงานทุกระดับ
- จัดอบรมและสนับสนุนการพัฒนา จนท.ศอ./สจ./สท. หลักสูตร BFSI/FSI จัดกิจกรรมรณรงค์ สร้างกระแส และสร้างเสริมพฤติกรรมบริโภค
- ประชาสัมพันธ์/สื่อสารผ่านสื่อโซเชียลทุกช่องทาง
- พัฒนารูปแบบ ระบบ และกลไกการจัดการสุขาภิบาล (Re-brand)
- ติดตามและสุมตรวจประเมินสถานประกอบการด้านอาหารในระดับพื้นที่ และ Online

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ (Key Factor)

1. การมีส่วนร่วม/ความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ในการดำเนินงาน
2. ผลักดันการบังคับใช้กฎหมายของ อปท. ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม
3. การเพิ่มศักยภาพ/ทักษะ ให้แก่ จนท. ผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ เพื่อสร้างความรู้/ความเข้าใจในแนวทางการขับเคลื่อนงาน และการขยายผลไปยัง อปท. และ sw.สต.
4. พัฒนาระบบการสื่อสาร/ประชาสัมพันธ์ องค์กรความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน รวมถึงช่องทางสื่อสารที่สะดวกและเข้าถึงง่าย
5. การสร้างเครื่องมือที่สะดวกและทันสมัย ช่วยให้การดำเนินงานมีความรวดเร็วและเกิดประสิทธิภาพ

GAP/ LAG

GAP:

1. บุคลากรขาดทักษะและความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย/องค์ความรู้ด้านสุขาภิบาลอาหารและการตรวจประเมินสถานประกอบการ
2. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้และทักษะในการใช้เครื่องมือประเมินสถานประกอบการ
3. ขาดการกำกับ/ติดตามการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

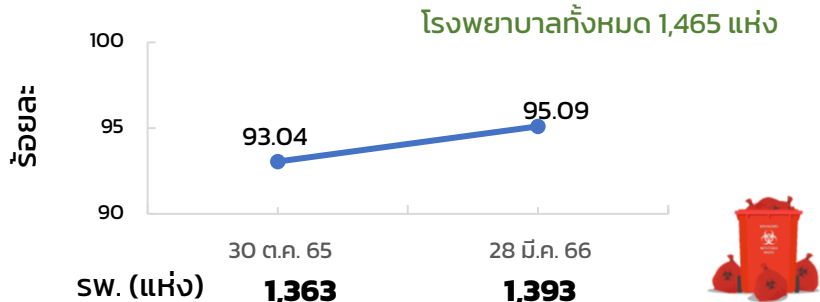
LAG:

1. เครื่องมือ/ระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ
2. ขาดระบบการขับเคลื่อนงานที่ชัดเจน กรณีถ่ายโอนภารกิจไป sw.สต.

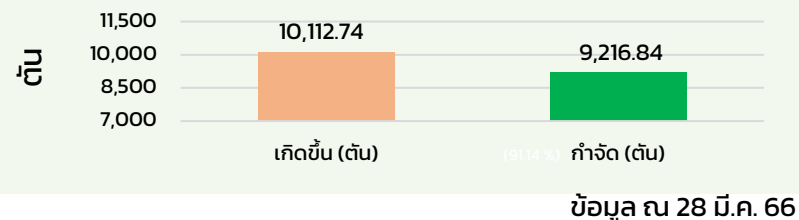
โครงการที่ 4 : พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการมูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

สถานการณ์และแนวโน้มตัวชี้วัด

1 sw. มีกระบวนการจัดการมูลฝอยติดเชื่อเป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด **ร้อยละ 100**

2 ปริมาณมูลฝอยติดเชื่อได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง **ร้อยละ 100**

3 แหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื่อตามกฎหมายมีการใช้งานระบบ E-Manifest ทุกครั้งที่มีการขนหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื่อ ณ แหล่งกำเนิด **ร้อยละ 80**

กลยุทธ์

1. กฎหมายและนโยบาย

2. สร้างความร่วมมือภาคีเครือข่าย

3. สร้างความรู้

4. กลไกการบริหารจัดการ

ผลิต/ ผลลัพธ์

- sw. มีกระบวนการจัดการมูลฝอยติดเชื่อเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ร้อยละ 95.09 ของ (1,393 แห่ง จาก 1,465 แห่ง)
- แหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื่อตามกฎหมาย ใช้งานระบบ E-manifest ตามที่กฎหมายกำหนด ร้อยละ 58.15 (6,562 แห่ง จาก 11,285 แห่ง)
- ประชุมขับเคลื่อนยกระดับมาตรฐานการจัดการมูลฝอยติดเชื่อในสถานบริการสาธารณสุข 370 แห่ง และกิจการรับกำจัดมูลฝอยติดเชื่อ 19 แห่ง
- ตรวจสอบและประเมินมาตรฐานเพื่อยกระดับกิจการให้บริการกำจัดมูลฝอยติดเชื่อ 5 แห่ง
- อบรมผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื่อ 300 คน
- อบรมการใช้งานระบบ E-Manifest ให้สถานบริการสาธารณสุข 370 คน
- ปรับปรุงหลักสูตร ผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื่อ
- พัฒนาสื่อสร้างความรอบรู้ในการจัดการมูลฝอยติดเชื่อในชุมชนที่ถูกต้อง
- พัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื่อ E-Manifest version 1.2 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
- เร่งรัดติดตามและขับเคลื่อนการใช้งานระบบ E-Manifest
- พัฒนาระบบ I-Manifest โดยลงพื้นที่ทดสอบระบบระยะที่ 1 จ. พิจิตร ซึ่งคาดว่าจะเริ่มใช้งานได้ปลายปีงบประมาณ 2566

Key Activities 6 เดือนหลัง

- ทบทวนกฎหมายเกี่ยวกับมูลฝอยติดเชื่อ
- ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมและประเมินมาตรฐานเพื่อยกระดับกิจการรับกำจัดมูลฝอยติดเชื่อ 4 แห่ง
- ติดตามผลประเมินมาตรฐานการจัดการมูลฝอยติดเชื่อของโรงพยาบาล (sw. รัฐ และเอกชน)
- ทดลองและประเมินผลหลักสูตร (ใหม่) ผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื่อ
- อบรมผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื่อเพิ่มเติม
- สื่อสารประชาสัมพันธ์สร้างความรอบรู้ในการจัดการมูลฝอยติดเชื่อในชุมชนที่ถูกต้อง
- เร่งรัดติดตามและสนับสนุนการใช้งานระบบ E-Manifest **ร้อยละ 80**
- พัฒนาระบบ I-Manifest โดยลงพื้นที่ทดสอบระบบระยะที่ 2 และนำร่องใช้งาน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ (Key Factor)

- ความร่วมมือเชิงนโยบายกับส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมกำกับแหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื่อให้ใช้งานระบบ E-manifest และยกระดับมาตรฐานให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด
- การพัฒนาระบบ E-manifest ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับ
- ผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื่อมีความเข้าใจต่อการปฏิบัติงานมากขึ้น
- การขับเคลื่อนการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

GAP/ LAG

- อปท. ส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายและความพร้อมทั้งด้านบุคลากร และงบประมาณในการจัดการมูลฝอย
- ระบบบริหารจัดการและการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้มแข็งเพียงพอ
- ระบบกำกับติดตามการบังคับใช้กฎหมายของ อปท. บริษัทเอกชนที่รับจ้างเก็บขนและกำจัดมูลฝอยติดเชื่อ และสถานบริการสาธารณสุขยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
- แหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื่อยังไม่ใช้งานระบบ E-manifest โดยเฉพาะขนาดเล็ก

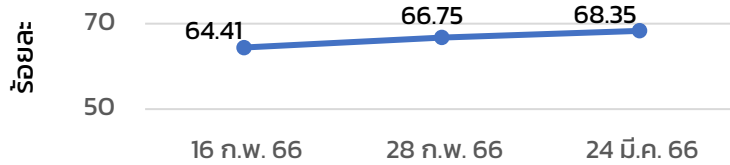
โครงการที่ 5 : พัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อม และน้ำเสีย

สิ่งแวดล้อม:

สถานการณ์และแนวโน้มตัวชี้วัด

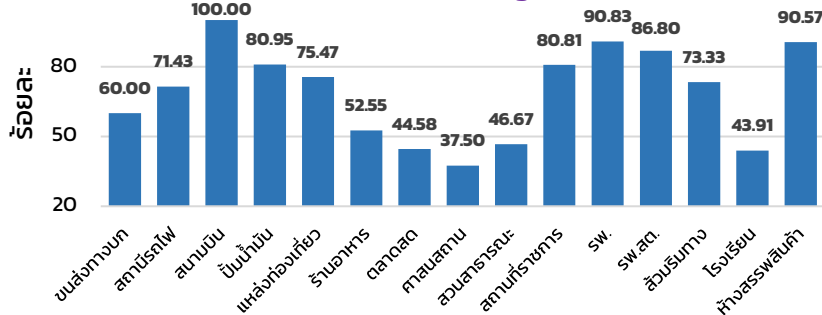
1 ส้วมสาธารณะที่สะอาดเพียงพอและปลอดภัย (HAS) ร้อยละ:75

ผลการประเมินส้วมสาธารณะที่สะอาดเพียงพอและปลอดภัย (HAS) ปี 2566

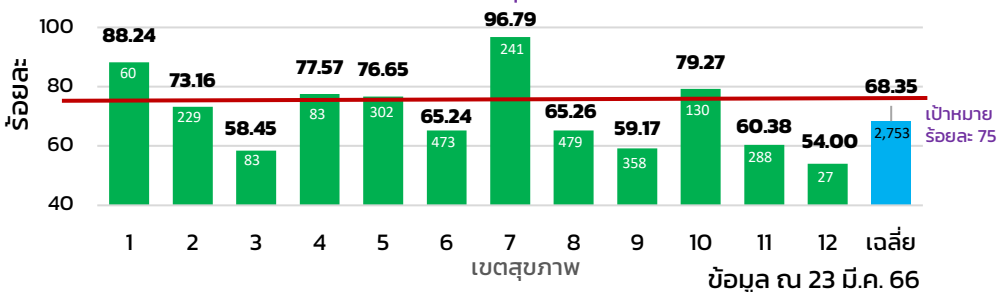

ผ่าน (แห่ง)	889	1,909	2,753
ประเมิน (แห่ง)	2,498	2,860	4,028

ผลการประเมินส้วมสาธารณะที่สะอาดเพียงพอและปลอดภัย (HAS) ปี 2566 จำแนกราย Setting

ผลการประเมินส้วมสาธารณะที่สะอาดเพียงพอและปลอดภัย (HAS) ปี 2566 จำแนกรายเขตสุขภาพ

กลยุทธ์

1. กฎหมายและนโยบาย

2. สร้างความร่วมมือ

ภาคีเครือข่าย

3. สร้างความรอบรู้

ผลผลิต/ ผลลัพธ์

1. MOU กับ กรมที่ดิน ในการขับเคลื่อนส้วมสาธารณะในสำนักงานที่ดินทั่วประเทศ
2. ขับเคลื่อนการพัฒนาส้วมสาธารณะในวัดให้ได้มาตรฐาน HAS ตามนโยบายกระทรวงสาธารณสุข (ตั้งแต่ปี 2565 เป็นต้นมา) ผ่านมาตรฐาน ร้อยละ 61 (8,406 แห่ง จาก 13,887 แห่ง) (ข้อมูลจากระบบการประเมินส้วมสาธารณะในวัด ระหว่างวันที่ 1 มิ.ย. 65 - 20 มิ.ค. 66)

1. รณรงค์วันส้วมโลก ประจำปี 2565 (World Toilet Day 2022) "ท้องเที่ยวอย่างมั่นใจ ส้วมสาธารณะไทยได้มาตรฐาน"
2. ร่วมกับกรมการท่องเที่ยวในการพัฒนาห้องน้ำน้ำสาธารณะตามเส้นทางท่องเที่ยวรองรับการท่องเที่ยววิถีใหม่ (ส้วมโบว์แดง)

1. อบรมหัวหน้าฝ่ายอำนวยการและผู้ดูแลทำความสะอาดส้วมสำนักงานที่ดินทั่วประเทศ (ผ่านระบบออนไลน์)
2. อบรมเรื่องสุขอนามัยในการใช้ห้องน้ำสาธารณะและมาตรฐานส้วม HAS แก่ผู้ประกอบการ ในโครงการส้วมโบว์แดง
3. อบรมเรื่อง การพัฒนาส้วมตามมาตรฐานส้วมสาธารณะไทย (HAS) และการจัดการสิ่งปฏิกูล (R: Restroom) แก่ผู้ตรวจประเมิน sw. และ sw.สท.

Key Activities 6 เดือนหลัง

1. ขับเคลื่อนการพัฒนาส้วมสาธารณะร่วมกับกรมการปกครอง ในที่ว่าการอำเภอทั่วประเทศ
2. ขับเคลื่อนการพัฒนาส้วมสาธารณะร่วมกับการไฟฟ้านครหลวงในหน่วยให้บริการฯ 18 เขต

1. ประสานความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนงานผ่านภาคีเครือข่ายส้วมสาธารณะ
2. ส่งเสริมให้ส้วมสาธารณะ: 12 Setting มีการจัดการส้วมสาธารณะ: ผ่านมาตรฐาน HAS ร้อยละ: 75

1. อบรมให้ความรู้เรื่องการพัฒนาส้วมสาธารณะแก่ภาคีเครือข่ายส้วมในสถานที่ราชการ

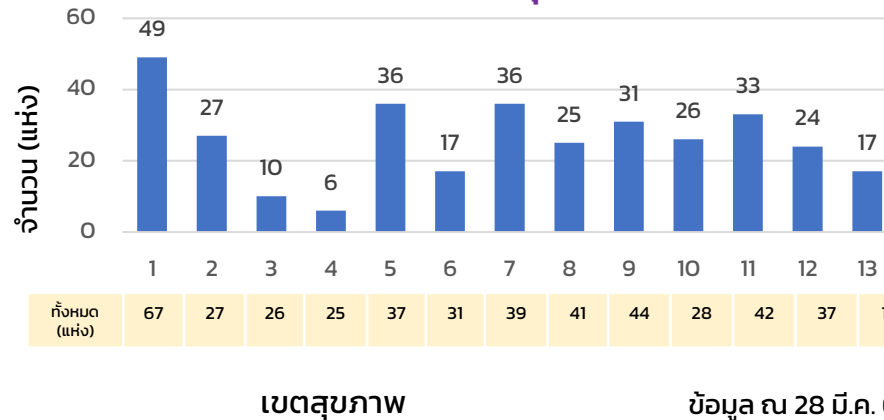
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ (Key Factor)

1. ความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายส้วมสาธารณะในการพัฒนาส้วมซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน
2. ความรอบรู้ของเจ้าหน้าที่/ผู้ทำความสะอาดห้องส้วม/ประชาชนผู้ใช้บริการห้องส้วมสาธารณะ
3. การบูรณาการงานส้วมสาธารณะในมาตรฐานของ Setting ต่างๆ

GAP/ LAG

-การขาดระบบการประเมินเพื่อเก็บข้อมูลสถานการณ์ส้วมสาธารณะและสื่อสารต่อภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

ผลการประเมินส้วมสังกัดสำนักงานที่ดินตามมาตรฐาน HAS ปี 2566 จำแนกรายเขตสุขภาพ

ทั้งหมด (แห่ง)	67	27	26	25	37	31	39	41	44	28	42	37	17
----------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

โครงการที่ 5 : พัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อม และน้ำเสีย

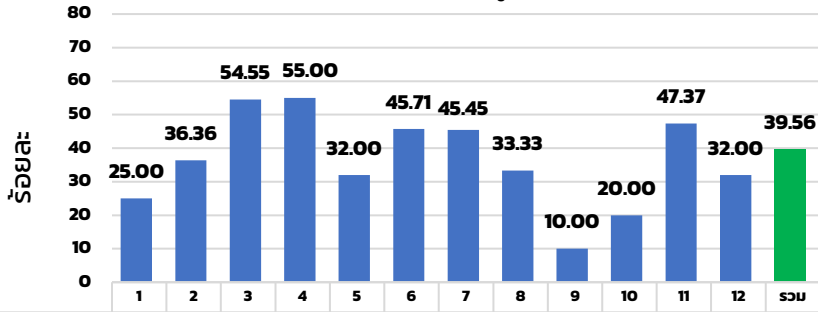
การจัดการสิ่งแวดล้อม

สถานการณ์และแนวโน้มตัวชี้วัด

2 อปท. (ท.น./ท.ม.) มีการจัดการสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย ร้อยละ 40

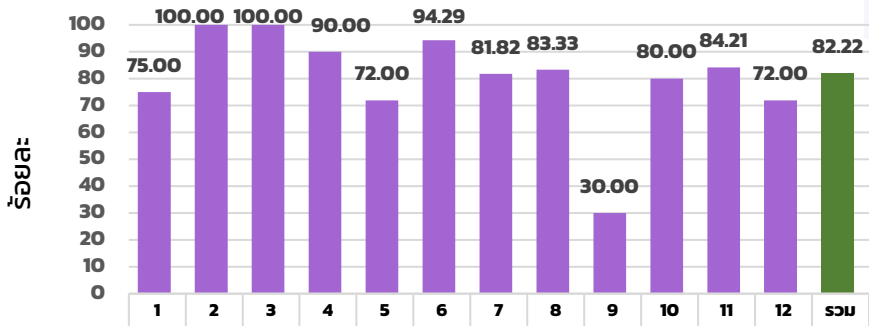
อปท. 225 แห่ง (เทศบาลนคร 30 แห่ง เทศบาลเมือง 195 แห่ง) มีการจัดการสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย 88 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 39.56 (ข้อมูล ณ 27 มี.ค. 66)

ร้อยละของ อปท. ที่มีการจัดการสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย

มีการจัดการสิ่งแวดล้อม	4	4	6	22	8	16	5	4	1	2	9	8	89
อปท.	16	11	11	40	25	35	11	12	10	10	19	25	225

ร้อยละ 82.22 ของ อปท. มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อม

อปท.ที่ออกข้อบัญญัติ	12	11	11	36	18	33	9	10	3	8	16	18	185
อปท.ทั้งหมด	16	11	11	40	25	35	11	12	10	10	19	25	225

ข้อมูล ณ วันที่ 27 มี.ค. 66

กลยุทธ์

1. สร้างความร่วมมือภาคีเครือข่าย

2. สร้างความรอบรู้

3. กลไกการบริหารจัดการ

ผลผลิต/ ผลลัพธ์

1. ประชุมหารือการใช้ที่ดินสำหรับก่อสร้างระบบกำจัดสิ่งแวดล้อมของ อปท. (กรมอนามัย ร่วมกับกรมที่ดิน กรมป่าไม้ สำนักนโยบายและแผน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

1. พัฒนาศักยภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย ในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 3

1. ตรวจสอบสถานการณ์การจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ
2. ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลระบบบำบัดน้ำเสียและเก็บตัวอย่างน้ำเสียโรงพยาบาล เพื่อเฝ้าระวังการดื้อยาต้านจุลชีพในพื้นที่ 9 จังหวัด คือ นครสวรรค์ ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง กทม. พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี สมุทรปราการ และนนทบุรี และส่งตรวจ 18 ตัวอย่าง 5 พารามิเตอร์ คือ (สารแขวนลอย (Suspended Solids), โคลิฟอร์มแบคทีเรีย (Coliform Bacteria), ฟีคัลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (Fecal Coliform Bacteria), อี.โคไล (E.coli), เชื้อดื้อยาต้านจุลชีพ

Key Activities 6 เดือนหลัง

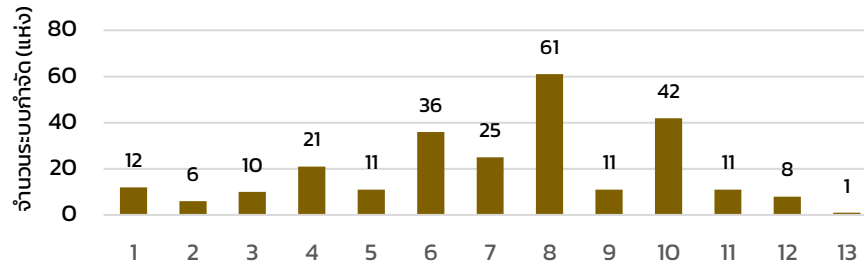
1. ประชุมขับเคลื่อนแนวทาง การเฝ้าระวังเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพและการจัดการไข่นอนพยาธิฯ

1. พัฒนาศักยภาพบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานสุขและชนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย เขตพื้นที่ กทม.

1. ลงพื้นที่สนับสนุนการจัดการสิ่งแวดล้อมและน้ำเสียร่วมกับภาคีเครือข่าย เพื่อการเฝ้าระวัง

ระบบกำจัดสิ่งแวดล้อมทั่วประเทศ 255 แห่ง

จำนวนระบบกำจัดสิ่งแวดล้อม จำแนกรายเขตสุขภาพ

เขตสุขภาพ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ (Key Factor)

1. ผู้บริหาร อปท. ให้ความสำคัญกับการจัดการสิ่งแวดล้อม
2. อปท. มีความพร้อมในการดำเนินการ

GAP/ LAG

1. ความเพียงพอและความครอบคลุมของระบบกำจัดสิ่งแวดล้อม ทำให้สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นไม่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง
2. การยอมรับของประชาชนในการก่อสร้างระบบบำบัดสิ่งแวดล้อม

SANITATION

